

FAQ: welke regels gelden inzake staatssteun?

De regels inzake staatssteun zijn ingegeven door het recht van de Europese Unie, waarnaar men zich moet schikken. De Europese Commissie heeft bepaalde categorieën steun verenigbaar verklaard met de interne markt in haar Verordening nr. 651/2014 van 17 juni 2014 ([EUR-Lex - 32014R0651 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\) hierna AGVV - Algemene Groepsvrijstellingsverordening](#))

Deze FAQ wijst op een aantal zaken die van toepassing kunnen zijn voor uw project maar treedt niet in de plaats van de toepasselijke rechtsbepalingen.

Om te voldoen aan de regels inzake staatssteun moet uw project een steun kunnen rechtvaardigen die vrijgesteld is van de aanmeldingsverplichting (artikel 3 van de AGVV). Dit betekent dat het dient te gaan om:

- 1. steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, in de zin van artikel 25;**
- 2. innovatiesteun voor kmo's, in de zin van artikel 28;**
- 3. steun voor proces- en organisatie-innovatie, in de zin van artikel 29.**

De betrokken bepalingen voorzien in te vervullen voorwaarden waaronder de steun vrijgesteld is van de aanmeldingsverplichting; de voorwaarden betreffen onder meer de in aanmerking komende kosten en de intensiteitsdrempels,.

1. Komen alle kosten in aanmerking?

Neen. Slechts bepaalde kosten komen in aanmerking.

- 1. Onderzoek en ontwikkeling, artikel 25:** de volgende kosten komen in aanmerking:
 - o personeelskosten;
 - o kosten van apparatuur en uitrusting;
 - o kosten van gebouwen en gronden;
 - o bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven.
- 2. Innovatie kmo's, artikel 28:** de in aanmerking komende kosten houden verband met de octrooien, met het hooggekwalificeerd personeel en met de adviesdiensten en diensten inzake ondersteuning.
- 3. Proces- en organisatie-innovatie, artikel 29:** de in aanmerking komende kosten houden verband met:
 - o personeelskosten;
 - o kosten voor apparatuur, uitrustingen onroerende goederen;
 - o onderzoekskosten;
 - o bijkomende algemene kosten en andere exploitatiekosten.

2. Moet er een drempel in acht worden genomen?

Ja. De steun die in het kader van deze call wordt toegekend, mag niet overeenstemmen met de totale kosten van het project. Combinatie van deze steun met niet-overheidsfinanciering is bijgevolg noodzakelijk. De relevante artikelen vermelden de drempels die in acht moeten worden genomen. Deze drempels worden berekend op basis van het totale bedrag aan steun ten behoeve van de betrokken activiteit, het betrokken project of de betrokken onderneming (artikel 8 van de AGVV); daarom wordt u verzocht om de in het verleden mogelijks ontvangen lokale, regionale of federale overheidssteun aan te geven in [het formulier](#).

1. **Artikel 25 van de AGVV betreffende onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten** voorziet in verschillende steunintensiteiten voor fundamenteel onderzoek (100%), voor industrieel onderzoek (50%), voor experimentele ontwikkeling (25%) en voor haalbaarheidsstudies (50%). Deze bedragen kunnen worden verhoogd voor kleine ondernemingen of voor projecten van daadwerkelijke samenwerking (artikel 25, 6.) en voor middelgrote ondernemingen of kleine ondernemingen (artikel 25, 7.).
2. **Artikel 28 van de AGVV betreffende innovatiesteun voor kmo's** voorziet in een steunintensiteit van hoofdzakelijk 50%.
3. **Artikel 29 van de AGVV betreffende steun voor proces- en organisatie-innovatie**, hoofdzakelijk voor kmo's of voor grote ondernemingen die samenwerken met kmo's, voorziet in een steunintensiteit van 15% voor de grote ondernemingen en van 50% voor de kmo's.

3. Is onderaanneming toegestaan?

JA. Onderaanneming is toegestaan in het kader van deze oproep tot projecten op voorwaarde dat de onderaannemer voldoet aan de selectiecriteria die worden vermeld in artikel 7 van het memorandum. Onderaanneming moet in de kandidatuur worden vermeld of expliciet door de FOD worden aanvaard. De FOD beschikt evenwel niet over het model van samenwerkingsakkoord dat aan de kandidaten moet worden meegedeeld. De contractuele organisatie van de kandidaten valt onder hun verantwoordelijkheid.

4. Is de FOD van plan om de intellectuele eigendomsrechten op de projecten te verwerven?

NEEN. De FOD is niet van plan om de intellectuele eigendomsrechten op de gesubsidieerde projecten te verwerven. Het deel intellectuele rechten en industriële eigendom zal door de kandidaten worden beheerd.

5. Is het financieringspercentage vast?

NEEN. Het toegekende financieringspercentage varieert op basis van het type project en het type structuur van de kandidaat. Zoals vermeld in het memorandum, zal de financiële steun gebeuren in de vorm van subsidies voor een minimumbedrag van 250.000 euro en een maximumbedrag van 1.000.000 euro.

6. Is de indiening van een subsidieaanvraag door een groepering toegestaan?

JA. De oprichting van een groepering en de interne organisatie ervan vallen echter onder de verantwoordelijkheid van de kandidaten en de FOD kan hierover geen advies geven zonder het principe van gelijkheid tussen de kandidaten te schenden. Indien een aanvraag wordt ingediend door een groepering, wordt de subsidie toegekend aan de hele groepering en niet aan elk partner lid van de groepering.

7. Zijn de regels betreffende de minimis-steun van toepassing?

NEEN. De regels betreffende de minimis-steun zijn in het kader van deze procedure niet van toepassing. Zoals vermeld in het memorandum, zal de financiële steun gebeuren in de vorm van subsidies voor een minimumbedrag van 250.000 euro en een maximumbedrag van 1.000.000 euro op basis van het type project.

8. Komen de onderzoekscentra voor subsidiëring in aanmerking?

JA. Onderzoekscentra kunnen in aanmerking komen indien het voorgestelde project voldoet aan de selectievoorwaarden zoals vermeld in punt 7 van het memorandum. Het toegekende financieringspercentage varieert op basis van het type project en het type structuur.

Bijlage: citaten uit de AGVV - Algemene Groepsvrijstellingsverordening, ter informatie

[EUR-Lex - 32014R0651 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Artikel 3

Vrijstellingsvoorwaarden

Steunregelingen, individuele steun toegekend in het kader van steunregelingen en ad-hocsteun zijn verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 2 of 3, van het Verdrag en zijn vrijgesteld van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag mits die steun voldoet aan alle voorwaarden van hoofdstuk I van deze verordening en aan de specifieke voorwaarden die voor de desbetreffende steuncategorie in hoofdstuk III van deze verordening zijn vastgesteld.

Artikel 8

Cumulering

1. Om te bepalen of de in artikel 4 voor aanmelding vastgestelde drempels en de maximale steunintensiteiten van hoofdstuk III in acht worden genomen, wordt het totale bedrag aan staatssteun ten behoeve van de gesteunde activiteit of het gesteunde project of de gesteunde onderneming in aanmerking genomen.

2. Wanneer centraal door de instellingen, agentschappen, gemeenschappelijke ondernemingen of andere instanties van de Unie beheerde Uniefinanciering die niet direct of indirect onder de controle van de lidstaten staat, wordt gecumuleerd met staatssteun, wordt alleen met deze laatste rekening gehouden om te bepalen of aanmeldingsdrempels en de maximale steunintensiteiten in acht worden genomen, mits het totale bedrag aan overheidsfinanciering dat voor dezelfde in aanmerking komende kosten wordt toegekend, het in de toepasselijke regels van het Unierecht vastgestelde gunstigste financieringspercentage niet overschrijdt.

3. Krachtens deze verordening vrijgestelde steun met identificeerbare in aanmerking komende kosten mag worden gecumuleerd met:

- a) andere staatssteun, zolang die maatregelen andere identificeerbare in aanmerking komende kosten betreffen;
- b) andere staatssteun ten behoeve van dezelfde — geheel of gedeeltelijk overlappende — in aanmerking komende kosten mits deze cumulering niet ertoe leidt dat de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag die krachtens deze verordening voor deze steunmaatregel gelden, wordt overschreden.

Artikel 25

Steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten

1. Steun voor onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, van het Verdrag en is van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld, mits de in dit artikel en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.

2. Het gesteunde deel van het onderzoeks- en ontwikkelingsproject valt volledig binnen één of meer van de volgende categorieën:

- a) fundamenteel onderzoek;
- b) industrieel onderzoek;
- c) experimentele ontwikkeling;
- d) haalbaarheidsstudies.

3. De in aanmerking komende kosten van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten worden bij een specifieke categorie onderzoek en ontwikkeling ingedeeld en betreffen:

- a) personeelskosten: onderzoekers, technici en ander ondersteunend personeel voor zover zij zich met het onderzoeksproject bezighouden;

- b) kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij worden gebruikt voor het project. Wanneer deze apparatuur en uitrusting niet tijdens hun volledige levensduur voor het project worden gebruikt, worden alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van het project, berekend volgens algemeen erkende boekhoudkundige beginselen, als in aanmerking komende kosten beschouwd;
- c) kosten van gebouwen en gronden voor zover en zolang zij worden gebruikt voor het project. Wat gebouwen betreft, worden alleen de afschrijvingskosten overeenstemmend met de looptijd van het project, berekend volgens algemeen erkende boekhoudkundige beginselen, als in aanmerking komende kosten beschouwd. Wat gronden betreft, komen de kosten voor de commerciële overdracht of de daadwerkelijk gemaakte kapitaalkosten in aanmerking;
- d) kosten van contractonderzoek, kennis en octrooien die op arm's length-voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend door externe bronnen, alsmede kosten voor consultancy en gelijkwaardige diensten die uitsluitend voor het project worden gebruikt;
- e) bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.

4. Bij haalbaarheidsstudies zijn de in aanmerking komende kosten de kosten van de studie.

5. De steunintensiteit bedraagt voor elke begunstigde ten hoogste:

- a) 100% van de in aanmerking komende kosten voor fundamenteel onderzoek;
- b) 50% van de in aanmerking komende kosten voor industrieel onderzoek;
- c) 25% van de in aanmerking komende kosten voor experimentele ontwikkeling;
- d) 50% van de in aanmerking komende kosten voor haalbaarheidsstudies.

6. De steunintensiteiten voor industrieel onderzoek en experimentele ontwikkeling kunnen als volgt worden verhoogd, tot een maximale steunintensiteit van 80 % van de in aanmerking komende kosten:

- a) met 10 procentpunten voor middelgrote ondernemingen en met 20 procentpunten voor kleine ondernemingen;
- b) met 15 procentpunten indien één van de volgende voorwaarden is vervuld:

i) het project behelst daadwerkelijke samenwerking:

- tussen ondernemingen waarvan er ten minste één een kmo is, of wordt uitgevoerd in ten minste twee lidstaten of in een lidstaat en in een overeenkomstsluitende partij bij de EER-overeenkomst, en geen van de ondernemingen neemt meer dan 70% van de in aanmerking komende kosten voor haar rekening, of

- tussen een onderneming en één of meer organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding, waarbij deze organisaties ten minste 10% van de in aanmerking komende kosten dragen en het recht hebben hun eigen onderzoeksresultaten te publiceren;

ii) de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, publicaties, open access-repositories, of gratis of opensource-software.

7. De steunintensiteit voor haalbaarheidsstudies kan worden verhoogd met 10 procentpunten voor middelgrote ondernemingen en met 20 procentpunten voor kleine ondernemingen.

Artikel 28

Innovatiesteun voor kmo's

1. Innovatiesteun voor kmo's is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, van het Verdrag en is van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld, mits de in dit artikel en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.

2. De in aanmerking komende kosten zijn de volgende:

a) de kosten verbonden aan de verkrijging, validering en verdediging van octrooien en immateriële activa;

b) de kosten verbonden aan het detacheren van hooggekwalificeerd personeel van een organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding of een grote onderneming naar onderzoeks-, ontwikkelings- en innovatieactiviteiten in een nieuw gecreëerde functie binnen de begunstigde onderneming, zonder dat hierbij andere personeelsleden worden vervangen;

c) de kosten verbonden aan innovatieadviesdiensten en diensten inzake innovatieondersteuning.

3. De steunintensiteit bedraagt ten hoogste 50% van de in aanmerking komende kosten.

4. In het specifieke geval van steun voor innovatieadviesdiensten en diensten inzake innovatieondersteuning kan de steunintensiteit worden verhoogd tot 100% van de in aanmerking komende kosten mits het totale bedrag van de steun voor innovatieadviesdiensten en diensten inzake innovatieondersteuning ten hoogste 200 000 EUR bedraagt per onderneming over een periode van drie jaar.

Artikel 29

Steun voor proces- en organisatie-innovatie

1. Steun voor proces- en organisatie-innovatie is verenigbaar met de interne markt in de zin van artikel 107, lid 3, van het Verdrag en is van de aanmeldingsverplichting van artikel 108, lid 3, van het Verdrag vrijgesteld, mits de in dit artikel en in hoofdstuk I vastgestelde voorwaarden zijn vervuld.

2. Steun voor grote ondernemingen is alleen verenigbaar indien zij bij de gesteunde activiteit daadwerkelijk samenwerken met kmo's en de samenwerkende kmo's ten minste 30% van de totale in aanmerking komende kosten dragen.

3. De in aanmerking komende kosten zijn de volgende:

a) personeelskosten;

b) kosten van apparatuur en uitrusting, gebouwen en gronden voor zover en zolang zij worden gebruikt voor het project;

c) kosten van contractonderzoek, kennis en octrooien die op arm's length worden verworven bij of waarvoor een licentie wordt verkregen van externe bronnen;

d) bijkomende algemene kosten en andere exploitatiekosten, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.

4. De steunintensiteit bedraagt ten hoogste 15% van de in aanmerking komende kosten voor grote ondernemingen en 50% van de in aanmerking komende kosten voor kmo's.